

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt i-AIR REGION
CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_026/0001075

Seminarium warsztatowe 3.6.

Propozycje dot. wymiany informacji na temat ochrony powietrza w Kraju Morawsko-Śląskim i Województwie Śląskim oraz inna wspólna edukacja

Pracovní seminář 3.6.

Návrhy ohledně výměny informací o ochraně ovzduší v Moravskoslezském kraji a Slezském vojvodství a další společné vzdělávání

Wstęp / Úvod

Celem projektu i-AIR REGION jest wzmocnienie współpracy kluczowych instytucji w ramach opracowywania działań, mających na celu poprawę jakości powietrza i jego ochronę we wspólnej części Śląska. Współpraca podejmowana w ramach projektu pokazuje, jak ważna dla obu regionów jest wymiana doświadczeń i informacji, dzięki czemu mogą one poznać dobrze funkcjonujące rozwiązania w sąsiednim regionie i przenieść je w całości lub części na swój grunt. Wyniki tej współpracy będą również przeniesione do działań edukacyjnych zaplanowanych w ramach projektu, dzięki czemu również strona społeczna będzie mogła się z nimi zapoznać.

Partnerami projektu są: Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Kraju Morawsko-Śląskiego. (CZ), Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla (PL), Kraj Morawsko-Śląski (CZ), Województwo Śląskie (PL), Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej Olza (PL), Wyższa Szkoła Górniczo-Uniwersytet Techniczny Ostrava (CZ), Regionalne Stowarzyszenie Współpracy Śląska Cieszyńskiego (CZ).

Przedmiotem ostatnich wspólnych warsztatów w działaniu dotyczącym przepisów prawnych było porównanie Monitoringu jakości powietrza, procedur powiadamiania i sposób informowania o jakości powietrza w województwie śląskim i kraju Morawsko-Śląskim. Omówione zostały rodzaje stacji pomiarowych, mierzonych zanieczyszczeń sferef w których dokonuje się pomiarów. Omówiono oceny jakości powietrza w roku 2019 w obszarze zainteresowania oraz zaprezentowano wyniki pomiarów jakości powietrza w bieżącym roku. Podczas warsztatów zaprezentowano procedurę powiadamiania o jakości powietrza oraz ogólnodostępne platformy i aplikacje służące do informowania o jakości powietrza.

Cílem projektu i-AIR REGION je posílení spolupráce klíčových institucí v oblasti vytváření aktivit, jejichž cílem je zlepšení kvality ovzduší a jeho ochrana ve společné části Slezska. Spolupráce realizovaná v rámci projektu ukazuje, jak je pro oba regiony důležitá výměna zkušeností a informací, díky kterým mohou poznat dobře fungující řešení v sousedním regionu a přenést je v celku nebo částečně na své území. Výsledky této spolupráce budou také přeneseny do vzdělávacích akcí, plánovaných v rámci projektu, díky čemuž se s nimi bude moci seznámit také druhá strana.

Partnery projektu jsou: Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje (CZ); Institut chemického zpracování uhlí (PL); Moravskoslezský kraj (CZ); Slezské vojvodství (PL); Sdružení rozvoje a regionální spolupráce Olza (PL); Vysoká škola báňská – TUO (CZ); Regionální sdružení Slezského Těšínska (CZ).

Předmětem posledního společného semináře v rámci klíčové aktivity týkající se legislativy bylo srovnání monitorování kvality ovzduší, oznamovacích postupů a způsobu informování o kvalitě ovzduší ve Slezském vojvodství a v Moravskoslezském kraji. Jsou diskutovány typy měřicích stanic a měřené znečišťující látky v zónách, ve kterých se měření provádí. Byly projednány posouzení kvality ovzduší v roce 2019 v oblasti zájmu a jsou uvedeny výsledky měření kvality ovzduší v aktuálním roce. Během semináře byl představen postup oznamování kvality ovzduší a veřejně dostupné platformy a aplikace pro informování o kvalitě ovzduší.

Ocena jakości powietrza / Hodnocení kvality ovzduší

Województwo Śląskie/ Slezské vojvodství

Oceny, jakości powietrza w województwie śląskim wykonuje się w pięciu strefach, w tym:

- 2 aglomeracje: górnośląska i rybnicko-jastrzębska,
- 2 największe miasta poza aglomeracjami: Bielsko Biała i Częstochowa,
- strefa śląską stanowiąca pozostałą część województwa (w tym strefa przygraniczna)

Metody, które zostały wykorzystane w ocenie, jakości powietrza w województwie śląskim w 2019 r.:

- wyniki pomiarów intensywnych (manualnych, automatycznych), pasywnych zaliczanych do metody szacowania,
- wyniki modelowania matematycznego transportu i przemian substancji w powietrzu dla PM₁₀, PM_{2,5}, SO₂, NO₂, B(a)P na potrzeby rocznej oceny, jakości powietrza – wykonane przez Instytut Ochrony Środowiska – PIB, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska.

Hodnocení kvality ovzduší ve Slezském vojvodství se provádí v pěti zónách, v tom:

- 2 aglomerace: hornoslezská a rybnicko-jastrzębska,
- 2 největší města mimo aglomerace: Bielsko-Biała a Częstochowa,
- slezská oblast představující zbylou část vojvodství (včetně pohraniční zóny)

Metody, které byly použity v hodnocení kvality ovzduší ve Slezském vojvodství pro rok 2019:

- výsledky intenzivních (manuálních, automatických), pasivních měření započítaných do metody hodnocení,
- výsledky matematického modelování dopravy a transformace látek v ovzduší pro PM₁₀, PM_{2,5}, SO₂, NO₂, B(a)P za účelem ročního hodnocení kvality ovzduší – provedené ve spolupráci s Institutem Ochrony Životního Prostředí – PIB, v souladu se Zákonem o ochraně životního prostředí.

Kraj Morawsko-Śląski / Moravskoslezský kraj

W celu przeprowadzenia rocznej oceny jakości powietrza i programów poprawy jakości atmosfery Kraj Morawsko-Śląski jest podzielony na aglomerację (Ostrawsko- Karwińsko-Frydecko-Mistecką) oraz jedną strefę Morawsko-Śląską (reszta województwa)

W celu przeprowadzenia oceny stanów alarmowych Kraj Morawsko-Śląski jest podzielony na trzy strefy:

- Ostrawsko-Karwińską,
- samodzielną Trzyniecką
- i resztę regionu

Monitoring jakości powietrza w Kraju Morawsko-Śląskim:

- krótkotrwałe dane (godzinowe, dobowe) są prowadzone zarówno w formie tabelarycznej, jak i graficznej - mapy, dane krótkotrwałe są ogólnie dostępne, ale nie są weryfikowane
- dane długoterminowe (miesięczne, roczne, średnie za pięć lat) są prowadzone zarówno w formie tabelarycznej, jak i graficznej i są weryfikowane
- informacje są przekazywane mieszkańcom zarówno za pomocą aplikacji mobilnych, jak i portali internetowych

Hodnocení kvality ovzduší – pro roční hodnocení kvality ovzduší a programy zlepšení kvality ovzduší je Moravskoslezský kraj rozdělen na jednu aglomeraci (Ostravsko-Karvinsko-Frýdecko-Místecko) a jednu zónu Moravskoslezsko (zbytek kraje)

Pro hodnocení smogových situací je Moravskoslezský kraj rozdělen na tři oblasti:

- Ostravsko-Karvinsko,
- samostatně Třinecko
- a zbytek regionu

Sledování kvality ovzduší v Moravskoslezském kraji:

- krátkodobé údaje (hodinové, denní) provedeny jak formou tabelární, tak formou grafickou - mapy,
- krátkodobé údaje jsou veřejně dostupné, ale nejsou verifikované – dlouhodobé údaje (měsíční, roční, pětileté průměry) provedeny tabelární formou i grafickou, údaje jsou verifikované
- informace veřejnosti předávány jak pomocí mobilních aplikací, tak pomocí web portálu

Podawanie Informacji do wiadomości publicznej / Zveřejňování informací

Województwo Śląskie / Slezske vojvodství

Aktualne wyniki pomiarów, jakości powietrza ze stacji automatycznych, w postaci kolorystycznego indeksu, są dostępne na stronie internetowej WIOŚ w Katowicach pod adresem www.katowice.wios.gov.pl / zakładka Śląski Monitoring Powietrza (przykładowy widok mapki z indeksem godzinowym) Stacje automatyczne wykorzystywane w systemie prognoz, jakości powietrza w Polsce i województwie śląskim, przygotowywane przez Instytut Ochrony Środowiska – [PIB](#) W Polsce funkcjonują również aplikacje na urządzenia mobilne do sprawdzania, jakości powietrza są to zarówno aplikacje firm komercyjnych jak i instytucji państwowych.

Aktuální výsledky měření kvality ovzduší z automatických stanic ve formě barevného indexu jsou k dispozici na webových stránkách KIOŽP v Katovicích na adrese www.katowice.wios.gov.pl / záložka Slezske monitorování ovzduší (příklad zobrazení mapy s hodinovým indexem) Automatické stanice používané v systému předpovědí kvality ovzduší v Polsku a ve Slezske vojvodství, které připravil Institut ochrany životního prostředí – [PIB](#).

V Polsku fungují rovněž aplikace pro mobilní zařízení pro kontrolu kvality ovzduší, jde jak o aplikace komerčních firem, tak státních institucí.

Kraj Moravsko-Šlasko / Moravskoslezský kraj

Wszystkie aktualne wartości są dostępne na www.chmi.cz albo też na [stronie internetowej kraju](#).

Dla mieszkańców jest dostępna mapa z aktualnym indexem jakości atmosfery. Obliczanie indeksu jakości atmosfery uwzględnia możliwy wpływ emisji na stan zdrowia mieszkańców i jest oparty na badaniach 3 godzinowych średnich ruchomych stężeń SO_2 , NO_2 , PM_{10} i O_3 .

Všechny aktuální hodnoty jsou dostupné na www.chmi.cz nebo rovněž na [webové stránce kraje](#).

Pro veřejnost je dostupná mapa s aktuálním indexem kvality ovzduší. Výpočet indexu kvality ovzduší zohledňuje možný vliv emisí na zdravotní stav obyvatelstva a je založen na vyhodnocení 3hodinových klouzavých koncentrací SO_2 , NO_2 , PM_{10} a O_3 .

Podsumowanie / Závěr

Pomiary jakości powietrza są przeprowadzane w ten sam sposób po obu stronach obszaru zainteresowania i nie ma w tym przypadku znaczących różnic. Pomiary są wykonywane na stacjach automatycznych, manualnych czy stanowiskach pomiarów pasywnych, również substancje podlegające pomiarom są tożsame. Wszystkie informacje na temat jakości powietrza są przekazywane społeczeństwu i publicznie dostępne na stronach internetowych lub aplikacjach.

Ze względu na istniejące systemy informacji publicznej poprzez stron internetowe partnerzy zadbają o ich kontynuację oraz wzajemną współpracę w tym zakresie.

Měření kvality ovzduší se provádí na obou stranách sledované oblasti stejně a neexistují v tomto případě žádné významné rozdíly. Měření se provádí na automatických, manuálních nebo pasivních měřicích stanovištích, rovněž látky, které jsou předmětem měření, jsou totožné. Veškeré informace o kvalitě ovzduší jsou poskytovány společnosti a jsou veřejně dostupné na webových stránkách nebo v aplikacích.

Vzhledem k existujícím informačním systémům pro zveřejňování informací prostřednictvím webových stránek se partneri postarají o jejich pokračování a vzájemnou spolupráci v této oblasti.